

Huszár Orsolya

ELVESZTETT ÉLETEK

Jan Berenszki, a lengyel hadsereg vezérőrnagya nyugdíjazásának napján megszerezte a róla készült titkos belügyi aktát, de 2007 novemberéig eszébe sem jutott kinyitni azt. Egy hajnalon fullasztó rémálma volt: kiáltani akart egy folyóparton a lánynak, aki széles mosollyal a víznek indult, de ő néma maradt. Senki nem volt már az öreg katona mellett, aki reggelente a kávéját a népvirághímzéses terítőre rakta volna, csak egy pohár szódabikarbónás vízzel enyhítette a refluxos éjszakát. A billegő hokedlin feszengett, amikor dossziéjának végtelen feljegyzései kicsúsztak a kezéből. A szocreál padlóburkolatot belepték a besúgó sorok. Egy lap az asztalra, egy pörköltfoltra esett, és ez állt benne:

Jan Berenszki, (szül. Gdansk, 1940. június 2.), a Varsói Szerződés honvédelmi minisztereinek prágai találkozásán, a lengyel delegáció tagjaként elítélhető viselkedésével vétett a szocialista erkölcs szabályai ellen. 1962. január 30-án a hivatalos vacsora után felkereste Kreskó Edit (szül. Nyírbátor, 1941. szeptember 14.), a magyar delegációt kísérő titkárnő szállodai szobáját, és szexuális aktust/aktusokat létesített vele hajnali 4 óra 15 percig. A magyarországi titkosszolgálatok jelentése szerint (ikt.sz.: 129/1963/MTSZ) a liezonból 1962. október 28-án egészséges lánygyermek született Budapesten, Kreskó Borbála néven anyakönyvezték. Az anya időszakos megfigyelésének leiratait, majd pszichiátriai szakjelentéseit az illetékes magyar levéltár őrzi.

Jan Berenszki 2007. november 7-én landolt Ferihegyen a LOT menetrendszerinti járatával, útja egyenesen egykori szerelme, és eltitkolt lánya dokumentumaihoz vezetett. Megtudta, hogy Kreskó Editet a „lipóton” halálra gyötörték elektrosokkal és kivizsgálatlan nyugtatószerekkel, mert nem volt hajlandó jelenteni a konferenciáról, és lemondani a lengyel fattyúról – újszülöttjét a fóti árvaházba szállították.

Jan Berenszki Fótról – egy elmosódott fényképpel, amelyet állítólag a lányáról készítettek egy osztálytalálkozó után –, a váci Duna-parthoz sietett, ahol a nő egy közeli közértnek volt alkalmazottja. Ott a pénztáros megmutatta, melyik fa alatt olvasgatott rendszeresen munka után Borbála, akinek Mrozek volt a kedvence.

Jan Berenszki a képet a fára rögzítette a szöveggel, amelyet a lengyel-magyar útitisztartóból fogalmazott:

„Keresem lányom Magyarországon, hívja telefonszámot, ha megismeri őt.”

Fogalma sem volt róla, hogy Borbála a fától kétszáz méterre a dermesztő sötét folyóba sétált 2007. november 6-án.